

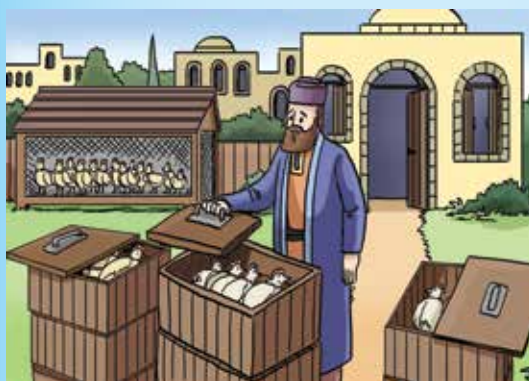

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

סדר קדשים | מסכת חולין דף י"ב-י"ח
שבת פר' ויגש | א' ז' בטבת (9-15 לדצמבר)

דף י"ב: "רוב מצויים אצל שחיטה מומחים הם"

ראובן ביקש משמעון
חברו: גש ללול
התרנגולים ושחט
בבקשה חמש תרנגולות.
לאחר שעתים הלך
ראובן ללול התרנגולים
ומצא חמש תרנגולות
שחוטות ליד הלול. את
שמעון הוא לא ראה,
ולא היה בטוח שאכן
שמעון הוא זה ששחט,

ולכן שאל את עצמו האם מותר לו לאכול את התרנגולות?

הרב אמר לו: יש כלל בדיני שליחויות שקובע: "אין חזקה שליו עושה שליחותו" - אי אפשר לסמוך על כך שהשליח עשה את השליחות שהוטלה עליו. אף על פי כן מותר לך לאכול את התרנגולות מפני שחז"ל קבעו: "רוב מצויים אצל שחיטה מומחים הם" - רוב האנשים שעוסקים בשחיטה, הם מומחים בהלכות שחיטה, ולכן אפילו שאיננו בטוחים ששמעון שחט את העופות, אנו יכולים להיות בטוחים שמן ששחט אותם הוא מומחה ירא שמים שאפשר לסמוך על שחיטתו.

דף י"ג: ראית השוחט

אפשר לשחוט בכל זמן שרוצים, ביום או בלילה, אבל צריך שהשוחט יראה מה הוא עושה, ולכן יש לשחוט לאור אבוקה - אור חזק.

על השוחט לראות אם הוא שחט מספיק כדרישת ההלכה, ובכל זאת, אם אדם שחט בלילה שחיטתו כשרה, מפני שאחר כך לאור יום אפשר לבדוק אם הבהמה נשחטה כדאי.

דף י"ד: שחיטה בשבת

שוחט שחט בטעות תרנגולת ביום שבת קודש, בעודו בטוח שיום שישי היום. מה דינה של התרנגולת, שהרי היא נשחטה בשבת?

מאחר שהשחיטה הזו היתה בשוגג, התרנגולת כשרה, אף מי ששוחט במזיד בשבת - שחיטתו פסולה, כי הוא מחלל שבת, ומחלל שבת - שחיטתו פסולה.

דף ט"ו: עקדת יצחק והלכות שחיטה

יש לימוד הלכתי בדיני שחיטה הנלמד מעקדת יצחק.

ממעשה עקדת יצחק אנו לומדים שאין לשחוט בסכין המחוברת לקרקע. שהרי על אברהם אבינו נאמר: "ויקח את המאכלת לשחט את יצחק בנו". אי אפשר לקחת דבר שמחובר לקרקע, ומכאן לומדים שאסור לשחוט בסכין המחוברת לקרקע.

מן התלמוד

סדר קדשים
מסכת חולין, דף ט"ו

"אמר רב פפא: פעמים שהשוחט מותר, כגון שהיה לו חולה מבעוד יום, מבשר אסור, כגון שקצין לו דלעת"

קרא - דלעת
אומצא - בשר נא

א

הסבר: רב פפא אומר שפעמים מותר לאדם בריא לאכול בהמה שנשחטה עבור חולה בשבת, כגון במקרה שהיה שם חולה מבעוד יום והבהמה נועד לשחיטה ולא הייתה מוקצה; ולעומת זאת יהיה לו אסור לאכול דלעת שבושלה עבור חולה, שהיא אסורה משום מוקצה, משום שהייתה מחוברת בערב שבת.

★ | מן ההסטוריה

ספר הכוזרי

בשנת 1139 כתב רבי יהודה הלוי את אחד מהספרים החשובים ביותר: ספר הכוזרי. הספר הוא חיבור פילוסופי חשוב, המתאר מלך שחולם חלום בו אומר לו המלאך: "כוונתך רצויה אך מעשיך אינם רצויים". בעקבות זאת המלך מזמין אליו את חכמי הדתות השונות והפילוסופים כדי לברר מהי הדרך והאמונה הנכונה, וכך הוא מסביר את יסודות האמונה היהודית. הספר נכתב בערבית ותורגם על ידי יהודה אבן תיבון. ריה"ל מספר בספר גם את סיפור מלך כוזר שהתגייר עם אנשי ממלכתו לאחר שהגיעו למסקנה שהדת היהודית היא הנכונה ועל פיה צריך לחיות.

ספר הכוזרי (נעה טאייב)

מתפללים

לפניכם אירוע שעורר דיון משפחתי סוער:

לכיתה ד' הגיע תלמיד חדש, שהרבה כל הזמן לקלל את חבריו ולהתנהג בצורה לא נעימה. להנהלת בית הספר התברר שהוריו הם אנשים חולים, ואין להם כוח ויכולת להתמודד עם התנהגותו של בנם. חלק מההורים פנו להנהלת בית הספר בבקשה לסלק מבית הספר את הילד מכיוון שהוא משפיע לרעה על ילדיהם.

מצד שני:

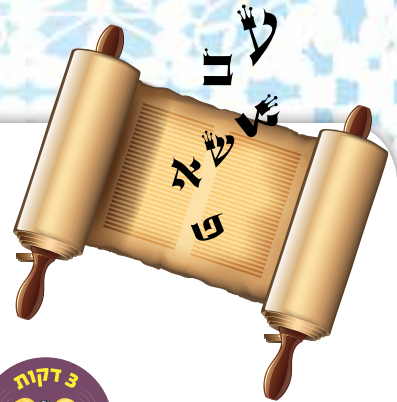
חלק אחר מההורים טען שילד כזה עם רקע משפחתי שכזה צריך לקרוב ולא להרחיק, וגם אם זה משפיע על התנהגות הילדים, הם סבורים שחייבים להשאיר אותו ולהתגייס כדי לסייע לו בלימודים ובחברה, ובכך הם מאמינים גם התנהגותו תשתפר במשך הזמן.

מצד אחד:

חלק מההורים טענו שהקללות וההתנהגות של אותו ילד משפיעות על ילדיהם באופן שלילי ומזיק ביותר, והם דורשים מהנהלת בית הספר להרחיקו מיד מבית הספר, אחרת הם יעבירו את ילדיהם לבית ספר אחר.

וא... מה?
עיתכס?

דבר תורה

בפרשתנו נערך מפגש אדיר בין שני מנהיגים ענקיים: **יעקב אבינו ופרעה**.

כשיעקב מגיע לבית פרעה הוא כבר מבוגר מאוד, והשאלה **הראשונה והיחידה**, ששואל אותו פרעה היא: "כמה ימי שני חייד", ובלשוננו: "**בן כמה אתה?**" **האם זה מנומס לשאול אדם כ"כ מבוגר בן כמה הוא?** האם זו השאלה היחידה שהייתה לפרעה?

הגאון **החיד"א** מסביר את הדברים בצורה נפלאה ואומר שפניו של יעקב היו דומות מאוד לאלו של אבותיו - יצחק ואברהם. כשפרעה למד היסטוריה בבית הספר למלכים מצריים - הראו לו תמונות וציורים של האירועים הגדולים בהיסטוריה המצרית, וביניהם היה ציור של אברהם ושרה שהגיעו למצרים ושל המכה הקשה שספג בית פרעה בשל ניסיונו לקחת את שרה.

פרעה שלנו נזכר באותה תמונה של אברהם ובטוח, בשל הדמיון במראה, שזה שעומד לפניו הוא לא אחר מאשר אותו אברהם. על כן השאלה הראשונה שקופצת לראשו היא: "כמה ימי שני חייד?" - איך אתה עדיין חי?

מי אני?

- הייתי חברו הקרוב של רבי יהודה הלוי.
- הייתי משורר, הוגה דעות, בלשן ופילוסוף בימי הביניים.
- נולדתי בעיר טודלה בספרד בשנת 1089, ועסקתי גם באסטרונומיה ומתמטיקה.
- כתבתי פירוש חשוב על התורה, ועסקתי רבות בבלשנות העברית.

אלה לא שאלות...

4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883		2448	2448		2238	1948	0	
																
495	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	הקמת ביהמ"ק ה-2	586-ה'1 גלות בבל	חונות ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	בצלאל	מתן תורה	1311-יצאת מצרים	אפרים ומנשה	1521-בני במצרים	1812-אבינו	3760-בריאת העולם
תקופה מבית ראשון															תקופה מבית שני	

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

לגמול לטוב
לגמול לטוב
לגמול לטוב
לגמול לטוב
לגמול לטוב
לגמול לטוב
לגמול לטוב
לגמול לטוב
לגמול לטוב
לגמול לטוב

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

- 1 מי הדמות המצוירת בציור?
- 2 מתי והיכן היא חיה ופעלה?
- 3 מה הקשר בין המשפט הרשום בציור לבין הדמות?
- 4 מהו ספר הפילוסופיה החשוב שכתבה הדמות?

מי אנחנו?

- א. אני שם של תקופה בין המאה ה-9 למאה ה-13 בה נהנתה יהדות ספרד מפריחה דתית ותרבותית.
- ב. בתקופתי קמו ופרחו קהילות יהודיות גדולות בערים בספרד, כגון מדריד, גרנדה, טולדו וקורדובה.
- ג. בתקופתי פעלו בספרד משוררים יהודיים, הוגי דעות, פרשני מקרא ותלמוד, וחכמים רבים כגון רבי שלמה אבן גבירול, רבי אברהם אבן עזרא, רבי יהודה הלוי, רבי משה בן נחמן, רבינו בחיי ועוד.

לגמול לטוב

ה'תשע"ח

2017
למדינה 70 שנה

ה'תשכ"ט

1969
הרב אריה לויין

ה'תשכ"ז

1967
ששת הימים

ה'תש"ח

1948
המדינה

ה'תש"ז

1947
העצמאות

ה'תרצ"ט

1939
שוואה

ה'תר"ץ

1897
הרצל

ה'תרמ"ח

1500
העת החדשה

ה'תש"ז

1992
גירוש ספרד

ה'תש"ח

1969
הרב אריה לויין

ה'תש"ח

1967
ששת הימים

ה'תש"ח

1948
המדינה

ה'תש"ח

1947
העצמאות

ה'תש"ח

1939
שוואה

סדר קודשים | מסכת חולין, דף ט"ז-י"ח

מי אנחנו?

1. שמי כשם בנו הרביעי של יעקב אבינו, ושם משפחתי כשם בנו השלישי של יעקב אבינו. מי אני?

2. שמי כשם הראשון משלושת האבות, ושם משפחתי כשמו של מנהיג שיבת ציון בבית שני. מי אני?

דף ט"ז: בית חדש וחפש עבודה זרה

יוסף שמע שהוריו מחפשים כבר כמה שבועות בית חדש וגדול יותר שיוכלו לעבור אליו. יום אחד חזר יוסף הביתנה נרגש ואמר לאביו: "אבא, שמעתי שיוזיס, הגוי שגר בקצה השכונה, מוכר את הבית שלו. אולי נקנה אותו?"

השיב לו אביו: "לא נוכל לקנות את הבית של יוזיס. לפני שנה ראיתי אותו משתחנה לביתו ומתיחס אליו כאל עבודה זרה, ולכן הוא נאסר בהנאה!"

שאל יוסף: "אם כן, איך אנחנו חוצבים אבנים מההר ומשתמשים בהן? הרי סיפרת לי שבגבר היו גוים שהשתחוו להר ועשו ממנו עבודה זרה?"

השיב האב: "דברים שמחוצבים לקרקע מטבעם, כמו הרים, אינם נאסרים גם אם עושים מהם עבודה זרה. לעומת זאת, אם עקרו אבנים מהקרקע ואחר כך חיברו אותן מחדש, למשל בנו מהן בית, הן נאסרות אם עושים מהן עבודה זרה."

דף י"ז: בדיקת סכין השחיטה

סכין השחיטה צריכה להיות חדה וחלקה בלי שום פגם. הגמרא מספרת על אמצעי בדיקה שונים ומעניינים. בארץ ישראל בדקו את הסכין על ידי העמדתה מול השמש. בצל שנוצר על הקרקע ראו אם הסכין חלקה

וישרה או שיש בה פגימה, כי אם יש בה פגימה הצל לא יהיה ישר... בנהרדעא בדקו את הסכין על ידי העברתה מעל המים. הולכו אותה מעל המים כשהיא נוגעת מעט במים, ואם יש בה פגימה רואים במים כמו שובל שנוצר מהפגימה. רב שיש היה בודק את הסכין על ידי העברתה על לשונו בזהירות רבה מאוד. הלשון רגישה מאוד לכל מגע, וכך הוא הרגיש אם יש פגימה. רב אחא בר יעקב בדק את הסכין על ידי שער. הוא העביר שער על פני הסכין, ואם הייתה פגימה, השערה נתקעה במקום הפגימה.

דף י"ח: אבנים למזבח

אבני המזבח צריכות להיות חלקות לגמרי בלא פגימה. אבן שיש בה פגימה שציפורן יכולה להיכנס לתוכה - פסולה לבנית המזבח ולבנית הכפוש שהוביל למזבח.

מהיכן הביאו אבנים שהיו בטוחים שאיש לא פגם אותן בעבר? חפרו עמוק בקרקע במקום שרואים שמעולם לא חפרו בו, והוציאו ממנו אבנים שהיו טמונות בה מאז בריאת העולם. או ששלו אבנים מהים. מאבנים אלו בנו את הכפוש ואת המזבח, וכן את ההיכל והעזרה.

אבן שכבר נבנתה במזבח וקיבלה פגימה, הרי היא פסולה וגונזים אותה.

יש לי מושג | מלאכת הצד

צידה היא אחת המלאכות האסורות בשבת. אסור ללכוד בעל חיים בידיים, להגביל את תנועתו או לסגור אותו במקום צר בו אפשר לתפוס אותו בקלות. כאשר סוגרים קופסה, ארון וכדו', יש לבדוק שאין בעלי חיים שונים שיילכדו בפנים.

שאלות השבוע

- מה פירוש הביטוי "רוב מצויים אצל שחיטה מומחים הם"?
- כיצד היו בודקים את סכין השחיטה לוודא שאין בה פגם?
- מה אסור שיהיה באבני המזבח?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בטאבלט איכותי או בסט ספרים של התלמוד הישראלי (לפי בחירתכם). את התשובות יש לשלוח במייל עד יום רביעי בשעות הצהריים למייל: talmudhagrala@medison.co.il ולציין את מס' העלון עליו אתם עונים. הודעות ישלחו לזוכים במייל ושמותיהם יפורסמו בדף הפייסבוק של התלמוד הישראלי.

*בפיקוח רואה חשבון

תלמוד ישראלי

בחסות חברת MEDISON
Talmudisraeli@Medison.co.il
טל. 03-9250250; פקס. 03-9265608

מייסד ועורך: מאיר יעקבסון
מנהל חינוכי ועורך: אבי רט
יו"ר חבר הנאמנים: ח"ח חיים פרייליכמן

תלמוד של תורה

